

Bevakning av ny information om etik. Januari 2025

Etikbevakningen är resultatet av ett ideellt arbete som startade juni 2016. Research och sammanställning görs av Marie Chenik.

Ett nyhetsbrev skickas varje vecka till den som önskar prenumerera. Etikbevakningen ska vara till nytta för så många som möjligt. Alla som vill får prenumerera. Anmälan görs till marie.chenik@ki.se

Tidigare nyhetsbrev finns publicerade på webbsidan: [Nyhetsbevakning om etik | Karolinska Institutet](#)

Synpunkter och förslag välkomnas!

Bild: Cobalt Blue Hydrangea. Jeff Stanford.

Vecka 5

The bishop of Washington delivered a sermon in front of President Trump urging him to show mercy towards LGBTQ+ and migrant communities. [‘Contempt is a dangerous way to lead a country’: here is the sermon that enraged Donald Trump | Mariann Edgar Budde | The Guardian](#)

World Medical Association calls for Israel to publish charges levelled against detained doctors. BMJ 2025; 388.
<https://doi.org/10.1136/bmj.r155>

UK. Yassaie R. *The suspension of doctors raises urgent ethical and professional questions.* [The GMC must re-evaluate its treatment of climate protesters - Journal of Medical Ethics blog](#)

”Politiken bör utveckla institutionella mekanismer som säkerställer att evidens ligger till grund för beslut” skriver Wouter van der Wijngaart, KTH. [Replik: Det är politikernas plikt att hålla sig uppdaterade om forskning - Tidningen Curie](#)

Om etik i SBU skrivningar: *”Skrivningarna i etikkapiteln begränsas av att SBU är en myndighet. – Vi är inte lika fria som en etikforskare vid ett universitet (...).”* [Bristande evidens aktualiserar etiska frågor](#) ; [Etiska aspekter tydliggör vilka värden som står på spel](#)

Pressmeddelande. 1. [Uppdrag till Statistiska centralbyrån att genomföra en förstudie om uppföljning av integration - Regeringen.se](#)

2. [Förslag på statliga engångsinsatser för att korta väntetider i vården - Regeringen.se](#) ; läs mer: [En felaktig bild av vår vårdpolitik målas upp](#) ; [Mer pengar till regionerna stoppar inte vårköerna - Altinget.se](#)

3. [Regeringen har tagit emot nationella riktlinjer för generativ AI - Regeringen.se](#) Läs mer: [Använd generativ AI på ett etiskt sätt | Digg](#)

4. [Regeringen har presenterat en utvecklad nationell demensstrategi - Regeringen.se](#) ; Läs mer: [Så vill regeringen att Sverige ska jobba med demens - DN.se](#)

5. [Regeringen och SKR fortsätter satsningen på cancervård - Regeringen.se](#)

6. Regeringskansliet. Informationsmaterial. [Stolt och trygg: Handlingsplan för hbtqi-personers lika rättigheter och möjligheter](#)

Remissvar. [Civil-Rights-Defenders Yttrande-over-Mottagandelagen-en-ny-lag-for-ordnat-asylmottagande-och-effektivt-atervandande SOU 2024 68.pdf](#)

22 januari. [Uppgifter: Tidöpartierna överens om tolkavgifter - Nyheter \(Ekot\) | Sveriges Radio](#)

Beslut i primärvårdsnämnden: [Region Stockholm säger upp avtal med två vårdcentraler - Nyheter - Region Stockholm](#)

Sjukhusets agerande kan leda till misstankar om att sjukhuset försökt att kringgå offentlighetsprincipen.
Läkartidningen. [Karolinskas hantering av känslig rapport om arbetsmiljö får JO-kritik](#)

Det blir svårare att säkerställa kontinuitet och kvalitet för patienterna. [Rekordmånga utbildas till sjuksköterskor – men flyr regionerna | SVT Nyheter](#)

Ny forskning: Falkenström E, Selberg R. *Ethical Problems and the Role of Expertise in Health Policy: A Case Study of Public Policy Making in Sweden During COVID-19*. *Politics & Policy*, 53: e12646. <https://doi.org/10.1111/polp.12646>

Forskaren Sandra Jönsson har identifierat kännetecknen för mobbning inom sjukvården. ["Sjukvårdsorganisationen är unik i sitt slag" - Sjukhusläkaren](#)

UK. Christopher Belshaw University of York. *The Conversation*. [Assisted dying bill: why fears about coercion may be exaggerated – a philosopher's view](#)

Paola Nicolas. [Should Life-Saving Medicine Be Continued for an Unhoused Patient with an Addiction? - The Hastings Center](#)

Guttman k. et al. *Fast Facts and Concepts #497: What Would You Do if It Were Your Child?* *Journal of Palliative Medicine*. <https://doi.org/10.1089/jpm.2024.0538>

Carolyn Foster et al. *Home Health Care Research for Children With Disability and Medical Complexity*. *Pediatrics* 2025.
<https://doi.org/10.1542/peds.2024-067966>

Ludka, N. et al. *An Investigation into the Public's Attitude Toward Opting out of Brain Death*. *Neurocrit Care* (2025).
<https://doi.org/10.1007/s12028-024-02196-8>

The AI systems require consistent monitoring and staffing to put in place and maintain. [Health Care AI Requires a Lot of Expensive Humans to Run | Scientific American](#)

Loftus TJ. et al. 2025. [Practical Guide to Artificial Intelligence, Chatbots, and Large Language Models in Conducting and Reporting Research | Research, Methods, Statistics | JAMA Surgery | JAMA Network](#)

11 February. The WHO Genomics Programme is hosting a webinar to highlight the recently released WHO Guidance for human genom data collection, access, use and sharing. [Webinar Registration - Zoom](#)

20 February. Webinar. *The role of clinical ethics in assisted dying?* **see attached document**

3-4 March. International Workshop. Augustinianum Institute, Rome (Italy). [Assemblea 2025: The End of the World? Crises, responsibilities, hopes](#)

16-19 June. Uppsala. [European Conference on Ethics and Integrity in Academia ECEIA 2025](#)

Vecka 4

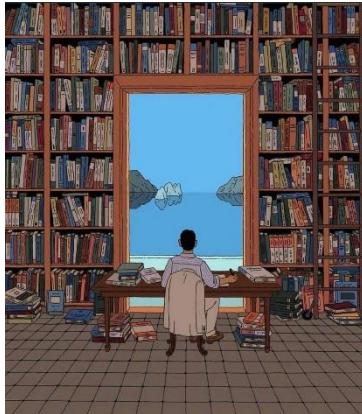

Bild by Ilya Milstein. Illustratör.

Nya utredningar: SOU 2025:1. [Skärpta krav för svenskt medborgarskap - Regeringen.se](#) ; SOU 2025:2. [Några frågor om grundläggande fri- och rättigheter - Regeringen.se](#)

Ahmadreza Djalali forskare i katastrofmedicin vid Karolinska institutet har den 14 januari, på sin 53:e födelsedag, suttit fängslad i 3 185 dagar. [Dödsdömde KI-forskaren inifrån Evinfängelset: "Jag lämnades kvar" | SVT Nyheter](#)

Rätten till abort skrivs in i grundlagen. *Det är dåligt. Risken är att förslaget blir början på en ny trend.* Expressens Ledare. [Abort i Sverige och grundlagen](#)

Sedan Rysslands invasion. [Sverige har tagit emot över 200 patienter från Ukraina - Socialstyrelsen](#)

Man behöver skapa en vårdkedja som fungerar», säger Susanne Buchmayer, medicinskt sakkunnig i barn- och ungdomspsykiatri på myndigheten. Lakartidningen.se 2025-01-15. [Barn- och ungdomspsykiatrer lämnar och ADHD-diagnoser ökar](#)

Vin till maten – inget skäl för uppfostringsamtal. [Låt patienterna slippa aja-baja-doktorer | Hanne Kjoller | SvD Ledare](#)

Vårdpersonal behöver bli bättre på att lyssna på patienterna. Det menar Axel Wolf, anestesijuksköterska, professor och föreståndare på Centrum för personcentrerad vård. [Professorn som riktar strålkastarljuset mot patienterna | Vårdfokus](#)

Frida Losell, ST-läkare, rehabiliteringsmedicin, Ängelholms sjukhus. Lakartidningen 2025-01-13. [»Jag våndas över allt jag borde ha gjort, men inte hade mod att göra i stunden.«](#)

Ett längre avsnitt om dödshjälp i Aktuellt innehåller en intervju med Sven-Eric Söder ordförande i Smer. [Aktuellt – Ons 8 jan 21:00 | SVT Play](#)

Luis Espericueta. 2025. [Blog - Addressing Two Key Ethical Concerns in the UK to Ensure a Dignified Assisted Death - Bioethics Today](#)

“Corridor care”. Julian Sheather, Matt Phillips. *Ethics and corridor care: a contradiction in terms?* BMJ 2025; 388. January 2025. <https://doi.org/10.1136/bmj.r91>

Eländet med vårdplatsbristen drabbar patienter i Sverige men också i Storbritannien:
[Patient avled efter brist på vårdplatser i Umeå – fick vänta sex timmar på akuten | SVT Nyheter](#)

Patients tell of their anger and embarrassment, while healthcare professionals say they are ‘heartbroken’. [‘Absolute pandemonium’: stories of ‘corridor care’ from the NHS in England | NHS | The Guardian](#)

Royal College of Nursing says people ‘routinely coming to harm’ with vital equipment not available and staff too busy. January 2025. [Hospital patients dying undiscovered in corridors, report on NHS reveals | NHS | The Guardian](#)

A&E nurses should not be delivering care in hallways. The result is increased suffering. [The Guardian view on corridor care: the normalisation of crisis is shocking | Editorial | The Guardian](#)

Ny doktorsavhandling. Disputation 23 januari. Charlotta van Eggermont Arwidson. *New beginnings, new challenges : health & housing of asylum seekers and refugees in their early post-migration period in Sweden.* Karolinska Institutet. <https://doi.org/10.69622/27161475.v2>

Kajsa Skarsgård. [USA:s maktskifte ökar behovet av samarbete mellan lärosäten - Universitetslärares](#)

Nämnden för prövning av oredlighet i forskning, NPOF, har fällt sex forskare inom det medicinska området för oredlighet.

Lakartidningen. 2025-01-16. [Sex Uppsalaforskare fälls för forskningsfusk](#)

Västra Götalandsregionen och Region Västerbotten. [Storrökare ska screenas för lungcancer i ny pilotstudie](#)

Vilka artiklar har aldrig blivit accepterade av tidskrifter, och vilka studier har aldrig gjorts för att resultatet sannolikt skulle bli "fel"? ["Vilka studier har aldrig gjorts?" - Universitetslärares](#)

Anahita Amirpour skriver om viljan att göra skillnad och risken med att se sitt yrke som ett kall. [Vad forskare och sjuksköterskor har gemensamt - Tidningen Curie](#)

Wilkinson D, Levy N. *Scaffolding informed consent*. Journal of Medical Ethics. December 2024. <https://doi.org/10.1136/jme-2024-110105>

Bild. Village. By Sempé.

Ordre National des Médecins. France. 2025. *10 principer för franska läkares användning av social media. Une charte du médecin créateur de contenu responsable*; "Läkares och läkarstudenters användande av sociala medier" det svenska dokumentet i ämnet från 2016 (rev. 2020) [bifogas](#).

"The spread of health misinformation and disinformation poses a serious threat to public health". Editorial. January 2025. [Health in the age of disinformation - The Lancet](#)

[4 februari 12:00 - 12:50](#). Webinarium. [Psykiatrisk tvångsvård i fokus – vikten av tillförlitlig statistik i Patientregistret - Socialstyrelsen](#)

[13 March \(online\)](#). The Association of Ethics in Medicine and Healthcare (AEM) spring conference. *Current perspectives in medical and health ethics research*. [\(see flyer\)](#)

[27 mars](#). [Endagskonferens - Sällsynta hälsotillstånd | Karolinska Institutet Nyheter](#)

[April 7, 14, 21, 28](#). (Virtual Webinar). *Harvard Surgical Ethics Conference*. The Surgical Ethics Working Group at Harvard Medical School Center for Bioethics will host its annual conference, exploring where ethical decision-making intersects with surgical practice. [See flyer for details](#).

[June 16-19](#). Summer School. *Ethics and Health Care | End-of-Life Ethical Issues*. Venice International University. Applications until January 31. [Ethics and Health Care - Venice International University](#) [\(see flyer\)](#). Anna Slettmyr, doctorand, mottagare av nyhetsbrevet deltar i Summer School som föreläsare.

Vecka 3

Jonas F Ludvigsson och Hugo Lagercrantz. ["Barnens bästa julklapp är att de bor i Sverige" - DN.se](#)

Meta, som äger Facebook och Instagram meddelade 8 januari att man ska avskaffa faktagranskning från en tredje part. [Så ändras Instagram och Facebook efter nya beslutet | SVT Nyheter](#)

Sofia Näsström Uppsala university. *Democracy is existential to its core, and the social question is key to its survival.* [Taming and Tolerating Uncertainty | Blog of the APA](#)

DN Debatt. Björn Eriksson och Taha Alexandersson Socialstyrelsen. "Vi befinner oss i en tid där Sverige behöver planera för det värsta". ["Vård och omsorg måste fungera – redan före krisen" - DN.se](#)

Pressmeddelande. 1. [Regeringen inrättar en regiongranskningsfunktion - Regeringen.se](#)

2. [Regeringen kräver information om myndigheternas informations- och kommunikationsverksamhet - Regeringen.se](#)

3. Skr. 2024/25:77. [Det handlar om livet – nationell strategi inom området psykisk hälsa och suicidprevention - Regeringen.se](#)

Lakartidningen.se 2025-01-08. [Klinik för omskärelse stoppas omedelbart – barn riskerade att dö ; Ivo stänger mottagning för omskärelse i Göteborg: "Fara för små barns liv" | SVT Nyheter](#)

Lakartidningen. 2025-01-08. [DO kräver skadestånd för diskriminering av ADHD-patienter](#)

Ann-Charlotte Marteus. Expressens ledare. 9 januari. [Gör inte provet lättare för utomeuropeiska läkare](#)

"Det svåra är att hitta patienter (till studien om en ny behandling av schizofreni). De som kan vinna mest hindras av just det vi vill lindra. Vilket pris har självbestämmandet?" skriver seniorprofessor Susanne Bejerot. ["Vår behandling kan rädda liv – men kanske får vi aldrig veta" - DN.se](#)

Lakartidningen. 2025-01-09 [Efter löften om åtgärder – läkarna skrev på delegationer för tvångsvård](#)

Bild. The keynote. William Merritt Chase. 1915.

Uppföljning efter publicering av nya studien av Mikael Segerlantz et al: I Läkartidningen. [Delade åsikter om dödshjälp bland palliativ vårdpersonal](#)

På SVT. [Dödshjälpsfrågan splittrar vården: "Många undersköterskor positiva" | SVT Nyheter](#)

Marta Spranzi et al. *Intensivists' ethical perceptions about decisions to withhold or withdraw treatment: A clinical ethics empirical investigation*. Journal of Critical Care. 2025. <https://doi.org/10.1016/j.jcrc.2024.154931>

Sallnow L. et al. *Assisted dying, complex systems, and global equity in palliative care*. The Lancet. Volume 405, Issue 10473. 2025. [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(24\)02717-X](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(24)02717-X)

Some might perhaps be thankful that personal testimonies weigh on decisions being made on our behalf. But should they? [I don't want to hear MPs' personal testimonies in parliament. Issues like assisted dying are for heads, not hearts | Simon Jenkins | The Guardian](#)

Roni Rosenberg. [Blog - Moral and Practical Considerations in the Debate on Physician-Assisted Suicide: The Terminally Ill Adults \(End of Life\) Bill in the UK - Bioethics Today](#)

Yu X, Kim DT. *Impermissibility of euthanasia and self-regarding duties to stay alive*. Journal of Medical Ethics. 2025. <https://doi.org/10.1136/jme-2024-110567>

Malgaroli, Matteo et al. 2025. [Large language models for the mental health community: framework for translating code to care - The Lancet Digital Health](#)

Technology firms would have to turn to "synthetic" data – or material created by AI models –. [Elon Musk says all human data for AI training 'exhausted' | Artificial intelligence \(AI\) | The Guardian](#)

AMA Journal of Ethics. January Issue. *Epidemiology and Clinical Practice*. [Journal of Ethics | American Medical Association](#)

Latest issue of E&HR. • [Moral distress in clinical research](#) • [Research with incarcerated and homeless women: Ethics & Human Research: Vol 47, No 1](#)

Lucas J. Matthews et al. "How to Diagnose Abhorrent Science". *Hastings Center Report* 54, no. 6 (2024): 18–29. <https://doi.org/10.1002/hast.4946>

Nya medlemmar i Smer. Ledamot: Christer Jonsson Centerpartiet. Sakkunniga: Niklas Juth, professor i medicinsk etik, Anna Tunlid, docent i idé- och lärdomshistoria, Lena Wahlberg, docent i allmän rättslära samt Kavot Zillén, docent i offentlig rätt. [Nya medlemmar i Smer](#)

12–13 June. Save the date - UKCEN 2025 Oxford. Clinical Ethics conference. On the edge: end of life and related dilemmas in clinical ethics. The Oxford University Hospitals and Oxford Health Clinical Ethics Advisory Groups are hosting the conference. Links to register will be forwarded later on.

11-13 September 2025. Zurich university. EACME Annual Conference. *Responsible Innovation: Ethical Perspectives on Health Care Research and Practice*. Call for abstract. [EACME 2025 | Institute of Biomedical Ethics and History of Medicine \(IBME\) | UZH](#)

Svenska Barnläkarföreningen (BLF) arrangerar lunchwebbinarier: **14/1:** [BLF Webbinar - Ojämlig hälsa för barn i Sverige med utländsk bakgrund - Svenska Läkaresällskapet](#) ;

4/2: Total pain - att leva väl med livshotande sjukdom. [BLF Webbinar - Total pain - Svenska Läkaresällskapet](#)

Vecka 2

Rieder, T.N. (2024), *Moral Humility for a Complex World*. Hastings Center Report, 54: 2-2. <https://doi.org/10.1002/hast.4943>

Om de värsta klimatscenarierna inträffar kommer jorden ändå att överleva, liksom en stor del av befolkningen. Det finns skäl för optimism, skriver Ulla Waldenström. ["Samtiden har fel – ett försvarstal för föräldraskapet" - DN.se](#)

L'effet Rothko. Bild av A. Blaineau.

SVT Dokumentär. 19 december 2024. [Att förlora ett barn | SVT Play](#)

Krönika. Hanna Chahin, AT-läkare, Centralsjukhuset Kristianstad. Lakartidningen.se 2024-12-30. [»Det är en påminnelse om hur värdefullt livet är ...«](#)

Krönika. Helena Charchafche, specialist i allmänmedicin. Lakartidningen.se 2024-12-27. [»... ordet kaoskonsult beskriver mitt yrke väldigt bra«](#)

Vårdplatsbristen. SvD Debatt. *Regionerna går inte i takt med regeringens mål om fler vårdplatser. I stället för att öka kapaciteten genomför de omfattande nedskärningar.* [Bristen på vårdplatser måste få regeringen att agera, skriver Läkarförbundet](#)

"Vem är bättre att sitta i väntrummet än någon annan?". [Vårdplatserna i Västerbotten har minskat mest i landet – följ personalens kamp på akuten i Umeå | SVT Nyheter](#)

SVT:s reporter Lukas Deininger om de jobbigaste intrycken. [Krönika: Så var det att filma inifrån akutmottagningen i Umeå | SVT Nyheter](#)

Expressen Ledare. Sofie Löwenmark. *Oskuldskontroller praktiseras i Sverige år 2024. Det är hög tid att kriminalisera dessa övergrepp.* [Hederskultur i Sverige drabbar många unga kvinnor](#)

Handläggare från Försäkringskassan sa att de hade rätt att komma in i hemmet oanmält. [Försäkringskassan gjorde oanmält besök hos Södertäljebo – JO riktar allvarlig kritik | SVT Nyheter](#)

Patientnämnden Skåne. [Flera klagomål om kommentarer som rör patienters vikt - Region Skåne](#)

Lakartidningen.se 2024-12-27. [Önskade kommentarer om övervikt i ny analys av patienters klagomål](#)

"Det går inte att utesluta att patientens symtom berodde på biverkningar av antipsykotiska läkemedel" anser Ivo. [Kvinna dog av lungemboli inom tvångsvård – Ivo riktar kritik](#)

Assisted Dying. Ny forskning. Segerlantz M. et al. *Attitudes Toward Medical Assistance in Dying Among Swedish Palliative Care Professionals*. 13 December 2024. *Journal of Palliative Medicine*. <https://doi.org/10.1089/jpm.2024.0183>

Assisted Dying. UK. *Several MPs preparing to suggest amendments on key concerns including coercion and role of medics*. [Up to 30 MPs who backed assisted dying bill could withdraw support at next vote | Assisted dying | The Guardian](#)

Riana J Betzler, Jonathan Roberts. *Communicating Genetic Information: An Empathy-based Framework*. *The Journal of Medicine and Philosophy: A Forum for Bioethics and Philosophy of Medicine*. 2024. <https://doi.org/10.1093/jmp/jhae036>

Turchiano, F. et al. *Ethical issues in perinatal communication*. *Eur J Pediatr* 184, 106 (2025). <https://doi.org/10.1007/s00431-024-05928-2>

Karel-Bart Celie. 27 December. [Conscientious objection: a global health perspective | BMJ Global Health](#)

Masanori Kataoka et al. *Beyond consciousness: Ethical, legal, and social issues in human brain organoid research and application*. *European Journal of Cell Biology*. Volume 104, Issue 1, 2025. <https://doi.org/10.1016/j.ejcb.2024.151470>

Ota, K. et al. *Moral Intuition Regarding the Possibility of Conscious Human Brain Organoids: An Experimental Ethics Study*. *Sci Eng Ethics*. 31, 2 (2025). <https://doi.org/10.1007/s11948-024-00525-w>

Al. Law KF et al. *Artificial intelligence, existential risk and equity: the need for multigenerational bioethics*. *Journal of Medical Ethics* 2024;50:799-801. <https://doi.org/10.1136/jme-2024-110583>

AI. University of Cambridge researchers believe AI assistants will become adept at influencing those who use them. [AI tools may soon manipulate people's online decision-making, say researchers | Artificial intelligence \(AI\) | The Guardian](#)

[Lugman M. Ellythy](#) et al. *Alcohol and the Medical Community: A Cocktail for Exclusion*. 24 December 2024. The Hastings Center. <https://doi.org/10.1002/hast.4944>

Vecka 1

Pressmeddelande. 27 december. [Kraftig förstärkning på den prehospitala akutsjukvården för personer med psykisk ohälsa och suicidalitet - Regeringen.se](#)

Staten och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) slutit en ändringsöverenskommelse. 23 december. [En personcentrerad, tillgänglig och jämlik mödrahälsovård och förlossningsvård - Regeringen.se](#)

Dödshjälp. Replik. [Att införa dödshjälp innebär ett etiskt sluttande plan, skriver Christian Carlsson \(KD\)](#)

Slut replik. [Aud Sjökvist: Dödshjälp handlar om att förkorta svårt lidande](#)

Kurt Blankschaen. 23 December 2024. [What \(else\) do Students Want from Medical Ethics? | Blog of the APA](#)

Turkey. Genc K. The Lancet, Volume 404, Issue 10471, 2503 – 2504. 21 December. [Türkiye rocked by newborn care scandal - The Lancet](#)

Saha S, Beach MC. [Building a Culture of Quality and Safety in Health Care—The Importance of Respect for Patients | Health Policy | JAMA Network Open | JAMA Network](#)

Lucy Selman, professor of palliative and end-of-life care. *Facing death differently: revolutionising our approach to death and grief*. *BMJ* 2024;387:q2815. 23 December 2024. <https://doi.org/10.1136/bmj.q2815>

Opinion. Anita Hannig. *Demedicalising dying: medicine must accept death as a natural part of life.*¹ *BMJ* 2024;387:q2703
12 December 2024. <https://doi.org/10.1136/bmj.q2703>

A new study finds that few AI/ML-enabled devices have been developed for use in children and many lack critical data on validation in pediatric patients: Brewster RCL. 16 December 2024. [US FDA Approval of Pediatric Artificial Intelligence and Machine Learning-Enabled Medical Devices | Artificial Intelligence | JAMA Pediatrics | JAMA Network](#)

UK. Two London hospital trusts to trial tool that can predict those at risk up to 13 years before condition develops. [NHS to begin world-first trial of AI tool to identify type 2 diabetes risk | Diabetes | The Guardian](#)